

ПРОИЗВОДСТВОТО НА ПРОДУКТИ НА БАЗАТА НА ТЕХНИЧЕСКИ КОНОП, ЩЕ БЪДЕ ВКЛЮЧЕНО В ТОП-10 НАПРАВЛЕНИЯ ЗА ИНВЕСТИЦИИ В РУСКАТА ФЕДЕРАЦИЯ ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

През последните години, почти забравеният отрасъл за производство на технически коноп в РФ, отново предизвиква интерес на инвеститорите. Ще се върне ли отрасъла към мащабите на времето на СССР и как може да се печелят пари на нов за страната пазар?

Допреди десет години бизнесът в областта на отглеждането и преработката на коноп в Руската федерация беше свързан изключително с престъпността. Въпреки богатата история на отглеждане на канабис в СССР, където тази култура е била стратегически важна суровина, използвана навсякъде във всички сфери на производството, от текстилната промишленост и лаково-бойджийските материали до съставните елементи на космическите кораби, повече от 40 години пълна забрана за отглеждане (от 1963 до 2007 г.) са унищожили до основа процъфтяващата, ориентирана към износ индустрия. С оглед на това, приетият през 2007 г. федерален закон за легализиране на отглеждането на 28 местни сортове индустриален коноп с ниво на съдържание на психотропни вещества под 1%, не доведе до инвестиционен и индустриален бум. В допълнение към неоснователната репутация на културата, значителни бариери за развитието на пазара бяха:

- отсъствието в Руската федерация на производство на специализирани комбайни за технически коноп и оборудване за първичната му обработка, на фона на високата цена на чуждестранните продукти (от 70-80 милиона рубли за един комбайн);
- отсъствието на държавни програми за съфинансиране за закупуването на машини и оборудване в чужди държави;
- отсъствието на специалисти в страната, както в областта на отглеждането на сортове технически коноп, така и в областта на първичната му преработка;
- отсъствието на установени пазари за продажби в страната: по това време преработените продукти от технически коноп не са били използвани никъде и не са били познати на потенциалните потребители - производители на въжета и въжени изделия, текстил, строителни материали и дори хранителни продукти;
- високото ниво на конкуренция на чуждите пазари от Франция, Китай и други страни, където отглеждането на канабис като индустрия вече е било добре развито.

По този начин, въпреки многобройните предимства на техническия коноп и изключително широкият спектър от потенциални области за приложения, бизнес направлението отдавна не е привличало вниманието на инвеститорите.

Първият сериозен проект в тази област се появява пет години по-късно, през 2012 г. в Република Мордовия - мордовското предприятие „Мордовские пенькозаводы“. Днес компанията е специализирана в обработка (размерът на засетите площи с коноп е около 1000 хектара), в производството на продукти от първичната обработка на културата - влакна и семена, продукти от дълбоката обработка - строителна изолация. Основните потребители на продуктите на "Мордовские пенькозаводы" са фабрики за въжета и канапи, производители на технически тъкани, топлоизолационни материали и мебели.

В периода 2015-2019 г. на пазара се появяват редица интересни проекти.

Така, през 2015 г. започва своята дейност група компании „Коноплекс“. Към 2020 г. компанията засява около 3400 хектара коноп в района на Пензенска област и се специализира в производството на хранителни продукти: студено пресовано конопено

масло, семена и сладкиши, както и реализацията на семена за посев и продукти от първичната обработка на коноп.

През 2018 г. на пазара навлиза компанията "Нижегородские волокна конопли", която през първата година засява 1500 хектара в региона. Ключовият пазар за продажби на предприятието днес е текстилната промишленост, като основният клиент през 2018-2019 г. е Министерството на отбраната на Китай, насочено към замяна на памучното и вълнено облекло за военнослужещите с по-функционално конопено. Освен това "Нижегородские волокна конопли" се фокусира върху производството на нетъкан текстил - геотекстил и брезенти.

Сред фирмите, специализирани в отглеждането на коноп е и Агрофирма „Южна“ в Курска област. Компанията е лидер на руския пазар за семена за сеитба на технически коноп, освен това продава продукти от първичната обработка на културата и годни за консумация семена.

Големи фирми, участници на пазара за производство на продукти на основата на технически коноп са: ПК „Конопель“ (област Нижни Новгород), специализирана в преработката на семена от 2015 г. и производството на студено пресовано масло, семена годни за консумация, протеини, шоколад и паста - урбеч, както и ООО „Медал“ (Челябинска област) - производство на конопено масло.

Повишеният интерес към отглеждането на канабис в страната доведе до увеличаване на общата обработваема площ за отглеждане на тази култура. Така в края на 2019 г. площта възлиза на 10,2 хиляди хектара, което е с 34% повече в сравнение с 2018 година.

Търсенето на продукти от преработката на коноп също показва стабилна положителна тенденция: обемът на пазара на коноп през 2019 г. възлиза на 2,2 хиляди тона в реално изражение, което е почти три пъти по-високо от нивото от 2017 г. Потреблението на семена през 2019 г. се оценява на 4,5 хиляди тона, което е със 73,1% по-високо от 2018 г. и 4 пъти по-високо от нивото от 2017 г.

Освен това, според аналитическата компания „Смарт Консалт“, през 2019 г. обемът на производството на конопено масло възлиза на около 20 тона, което е увеличение от почти 5 пъти в сравнение с 2017 г.

Експертите определят текстилната промишленост като перспективна област за използването на конопени влакна в Русия, включително за производството на униформи за служителите от различни ведомства (Министерство на отбраната, Министерство на вътрешните работи, Руските железници), автомобилната промишленост, където продуктите се използват за производството на корпусни детайли, пълнители на седалки и други елементи. Трябва да се отбележи, че за задоволяване на нуждите от шиене на дрехи за служители на ведомства е необходима посевна площ от 77 хиляди хектара.

Също така, този продукт може да намери широко приложение в целулозно-хартиената промишленост, в производството на строителни материали и биокомпозити. Избелените влакна могат да се използват като медицински памук с повишена хигроскопичност.

Според „Смарт Консалт“, обемът на производството на конопени влакна до края на 2025 г. може да достигне около 4,9 хиляди тона, като средногодишният темп на растеж ще бъде 14,2%.

Като инвестиционно привлекателни области за използването на конопените семена са производството на макаронени изделия, зърнени храни, брашно, топинги за салати и ястия. Също така, този продукт потенциално може да се използва във фармацевтиката и в производството на хранителни добавки, но използването в тези направления в Руската федерация до момента са под забрана.

Според „Смарт Консалт“ в средносрочен план обемът на производството на конопено семе до края на 2025 г. може да достигне 7,6 хиляди тона, CAGR в този случай ще бъде 9,1%.

Голям потенциал също имат експортните доставки на конопени влакна и семена, по-специално за Китай и САЩ, които използват тези продукти както в текстилната промишленост, така и като суровини за производството на масло и протеини, които впоследствие се използват за производството на хранителни добавки и здравословни храни. Друга най-обещаваща дестинация за износ е Австралия, която през 2017 г. легализира продажбата на посевни семена от чужд произход.

Трябва да се отбележи, че според оценките на участниците на руския и световния пазар на технически коноп, производството на дълбоко преработени продукти е много по-незначителен бизнес в сравнение с отглеждането и първичната преработка. При това инвестиционните обеми са несравними: стартирането на АПК, специализиран в отглеждане и първична преработка, ще изисква поне 300 милиона рубли, докато производството на масло може да бъде организирано с бюджет от само 200- 500 хиляди рубли, строителни материали от 3 до 30 милиона рубли, прежда и текстил от 35 милиона рубли, медицински памук от 50 милиона рубли.

Въз основа на опита от разработването на подобни пазари в Източна Европа, както и на оценки на експерти в бранша, може да се предположи, че конопената индустрия ще навлезе в ТОП-10 инвестиционни области в Русия през 2021 година.

<https://marketing.rbc.ru>